T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/361
KARAR NO : 2025/570
KARAR TR : 22/09/2025

ÖZET: Davacının davalı kuruma bağlı eğitim kurumunda ücretli öğretmen olarak çalışırken iş akdinin feshi sonucu işten ayrılması nedeniyle, İş Kanunu'ndan kaynaklanan parasal haklarının ödenmesi istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : H. G. Ö.
Vekili : Av. D. E.
Davalı : Dörtyol Kaymakamlığı
Vekili : Av. M. U.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin davalı kuruma bağlı Dörtyol ilçesi Dokuz Ocak İlkokulunda 17/10/2017 - 27/11/2024 tarih aralığında belirsiz süreli iş sözleşmesiyle ek ders karşılığı ücretli öğretmen olarak çalıştığını, işverence mazeretsiz ve aralıksız üç gün göreve gelmediği gerekçesiyle görevine son verildiğini belirterek; iş akdinin feshi işleminin iptali ile müvekkilinin işe iadesi ve mali haklarının ödenmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

2. Davalı vekili, süresinde sunduğu cevap dilekçesinde, davanın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğunu ileri sürerek yargı yolu itirazında bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

3. **Hatay 4. İdare Mahkemesi 22/04/2025 tarih ve E.2025/108 sayılı kararı** ile, davada mahkemelerinin görevli olduğu gerekçesiyle, davalının yargı yoluna ilişkin itirazının reddine karar vermiştir.

4. Davalı vekili tarafından, süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması talebiyle başvurulması üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiştir.

B. Olumlu Görev Uyuşmazlığı Çıkarılmasına İlişkin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı Talebi

5. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, taraflar arasındaki iş ilişkisi nedeniyle 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında açılan davada, adli yargının görevli olduğu görüşüyle, 2247 sayılı Kanun'un 10.maddesi uyarınca olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına karar vererek, dosyayı Uyuşmazlık Mahkemesine göndermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Uyuşmazlık konusu olayda, yukarıda belirtilen Kararın 9. maddesi doğrultusunda çalıştırıldığı anlaşılmakta olup, davacının 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4/a maddesi kapsamında hizmet akdine bağlı çalışan kaydının bulunması*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EsJATWq - HY0oOGo - 2xKS/OB - y7EKj4= ile erişebilirsin

karşısında; anılan düzenlemelere ve 4857 sayılı İş Kanununun 1. ve 8., 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 2 ve 5. maddelerine göre davacının işçi statüsünde kabul edilmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Bu itibarla; davalı idare ile davacı arasındaki ilişki 4857 sayılı Kanun'a tabi hizmet sözleşmesine dayalı olarak kurulmuş bir iş hukuku ilişkisi niteliğini taşıdığından, davacının görevlendirilmesine son verilmesine ilişkin dava konusu işlemin, idarenin yetkili organı tarafından işveren sıfatıyla tesis edilmiş bir özel hukuk işlemi olduğu kabul edilmelidir.

Aksinin kabulü, işverenin salt bir kamu kuruluşu olması nedeniyle, statü hukukuna tabi olmayan personeli hakkındaki tüm işlemlerinin idari işlem niteliğinde görülerek, özel hukuk alanına dahil bulunan uyuşmazlıkların da idari yargı denetimine tabi kılınması sonucunu doğurur.

Belirtilen tüm bu hususlara göre, 4857 sayılı Kanun'da düzenlenen hizmet sözleşmesine tabi işçiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına iş mahkemelerinin bakacak olması karşısında, işi olan davacı ile işvereni arasında iş akdinden doğan davanın çözümünde adli yargı yeri görevli bulunmaktadır. ..."

6. Uyuşmazlık Mahkemesince, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 13. maddesi uyarınca Danıştay Başsavcısının yazılı düşüncesi istenilmiştir.

C. Danıştay Başsavcılığı Düşüncesi

7. Danıştay Başsavcısı, dava konusu uyuşmazlıkta idari yargının görevli olduğu ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının başvurusunun reddine karar verilmesi gerektiği yönünde yazılı düşünce bildirmiştir. Yazılı düşüncenin ilgili kısmı şöyledir:

"... Dosyanın incelenmesinden; davacının Hatay ili, Dörtyol ilçesi, Dokuz Ocak İlkokulunda ek ders ücreti karşılığı özel eğitim öğretmeni (ücretli öğretmen) olarak görev yaptığı, aralıksız ve mazeretsiz 3 gün göreve gelmediği gerekçe gösterilerek eğitim ve öğretimin aksamaması için mevcut görevlendirmesinin iptal edildiği anlaşılmaktadır.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 2. maddesinde "işçi", bir iş sözleşmesine dayanarak çalışan gerçek kişi olarak tanımlanmaktadır. İşçi sıfatının kazanılması iş akdinin varlığına dayandığından, her şeyden önce ortada tarafların serbest iradeleriyle kabul edilmiş bir sözleşme ilişkisinin bulunması zorunludur. İş Kanunu'na göre işçi sayılan kimselerle işveren veya işveren vekilleri arasında iş sözleşmesinden veya İş Kanunu'na dayanan her türlü hak iddialarından doğan hukuk uyuşmazlıklarının çözüm görevi 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu ile iş mahkemelerine verilmiştir.

Niteliği itibariyle bir özel hukuk sözleşmesi olan iş sözleşmesinde taraflar, yasaların öngördüğü sınırlar içinde sözleşmenin konusunu, amacını, biçimini, bağlantı kuracakları kişileri serbestçe seçebilirler. Buna karşılık istihdamın idari sözleşme, görevlendirme veya atama suretiyle yapılması durumunda, çalışma ilişkisinin çerçevesini oluşturan yasal mevzuat tarafların hareket serbestisini kısıtlamakta ve kişileri statü hukukuna tabi kılmaktadır.

Bu nedenledir ki, özel hukuk sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar adli yargıda, idarece yapılan görevlendirmelerden ve atamalardan doğan uyuşmazlıklar ise idari yargıda çözümlenmektedir.

Tüm bu açıklamalar kapsamında somut olaya bakıldığında, davacının ek ders ücret karşılığı kadrosuz ücretli öğretmen olarak Kaymakamlık onayı ile davalı idare bünyesindeki Dörtyol İlçesi, Dokuz Ocak İlkokulunda görevlendirildiği, ücretlerinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 89. maddesine uygun olarak Bakanlar Kurulunca çıkarılan kararlar uyarınca Maliye Bakanlığınca belirlenen ücretler üzerinden ödendiği, taraflar arasında iş sözleşmesi bulunmadığı, aralarındaki ilişkinin statü hukukuna tabi olduğu anlaşılmıştır. (YHGK'nun 18/01/2018 tarih ve E:2015/9-736,K:2017/25 sayılı kararı)

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı" başlıklı 2. maddesinin 1. bendinde de; idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EsJATWq - HY0oOGo - 2xKS/OB - y7EKj4= ile erişebilirsin

maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları; idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları ile tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar, idari dava türleri olarak sayılmıştır.

Bu bağlamda, idare hukuku kuralları içinde kamu hizmetinin yürütülmesi amacıyla kamu gücü kullanılarak tek yanlı irade beyanıyla tesis edilen idari işlemler, idari eylemler ile idari sözleşmelerden doğan uyuşmazlıklar sebebiyle açılan davaların görüm ve çözümü İdari Yargının görev alanında bulunmaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ile maddi olay birlikte incelendiğinde; kamusal görevin yürütülmesinde ders ücreti karşılığında öğretmen olarak görev alacakların taşıması gereken nitelikler, göreve alınma, çalışma koşulları ile yapılacak ödemelerin önceden düzenlenmiş olması, idareye göreve alma ve sonlandırma gibi konularda üstün yetkiler verilmesi karşısında ücretli öğretmen hakkında tesis edilen işlemlerin kamu hukuku kapsamında ve kamu gücüne dayalı bulunduğu kuşkusuz olduğu gibi uyuşmazlığın, İş Kanunu kapsamında yapılan iş akdinden doğmaması, ek ders ücreti karşılığı ücretli öğretmen olarak görev yapan davacının, aralıksız ve mazeretsiz 3 gün göreve gelmediğinden eğitim, öğretimin aksamaması için görevlendirmesinin iptal edilerek, bundan sonra görev verilmemesinin uygun olacağına yönelik işlemden kaynaklanması, dolayısıyla davaya konu işlemin idarenin kamu gücüne dayalı olarak tek yanlı irade beyanıyla tesis ettiği bir işlem olması nedeniyle, davanın görüm ve çözümünün idari yargı yerine ait olduğu sonucuna varılmıştır. (YHGK.30/11/2021 tarih ve E:2019/9-786, K:2021/1518; Yargıtay 9. HD.'nin 15/03/2022 tarih ve E:2022/2354, K:2022/3396 sayılı kararları da aynı yöndedir.)..."

III. İLGİLİ HUKUK

8. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun *"Uzman ve usta öğreticiler"* başlıklı 47. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 16/6/1983 - 2842/14 md.)

Örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ve hizmetiçi yetiştirme kurs, seminer ve konferanslarında uzman ve usta öğreticiler de geçici veya sürekli olarak görevlendirilebilir.

Öğretim tür ve seviyelerine göre uzman ve usta öğreticilerin seçimlerinde aranacak şartlar, görev ve yetkileri, yönetmeliklerle tespit edilir."

9. Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine ilişkin Kararın "*Ders ücreti karşılığında görevlendirme*" başlıklı 9. maddesi şöyledir:

" (1) Öğretmen sayısının yetersiz olması hâlinde;

a) Yüksek öğrenimli olmak koşuluyla;

1) (Değişik: 24/09/2012 tarihli ve 2012/3773 sayılı BKK) Bu Karar kapsamındaki yönetici ve öğretmenler dışındaki resmi görevliler ile sınıf öğretmenlerine (Ek ibare: 9/1/2023 tarihli ve 6654 sayılı CK) ve Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği kapsamında okul öncesi öğrencilerine destek eğitim odasında verilecek eğitimle sınırlı olmak üzere okul öncesiöğretmenlerine, okul öncesi eğitim, ilköğretim, orta öğretim ve yaygın eğitim kurumlarında haftada 8 saate,

2) (Değişik: 13/03/2017 tarihli ve 2017/10010 sayılı BKK) Resmî görevi bulunmayanlar ile emeklilere okul öncesi, ilköğretim, orta öğretim, özel eğitim ve yaygın eğitim kurumları ile yabancı uyrukluların eğitim gördüğü geçici eğitim merkezlerinde haftada 30 saate, kadar ek ders görevi verilebilir.

b) İlgili mevzuatında belirtilen esaslara göre uzman ve usta öğretici olarak nitelendirilenlerden;

1) Resmî görevi bulunanlara haftada 10 saate,

2) Resmî görevi bulunmayanlara haftada 40 saate, kadar okul öncesi, meslekî ve teknik orta öğretim, özel eğitim ve yaygın eğitim kurumlarında ek ders görevi verilebilir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EsJATWq - HY0oOGo - 2xKS/OB - y7EKj4= ile erişebilirsin

(2) (Ek fıkra:26/7/2022 tarihli ve 5886 sayılı CK) Bu madde kapsamında ders görevi verilenlerden resmi görevi bulunmayanlara, fiilen okuttukları (Değişik ibare: 10/11/2023 tarihli ve 7769 sayılı CK) her 2 saat ders için 1 saat daha eğitim öğretime destek görevi karşılığında ayrıca ek ders ücreti ödenir."

10. 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun, 01/10/2008 tarihinde yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 106. maddesi ile yürürlükten kaldırılan 2. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç işveren tarafından çalıştırılanlar bu Kanun'a göre sigortalı sayılırlar."

11. 506 sayılı Kanun'un *"Uyuşmazlıkların Çözüm Yeri"* başlıklı mülga 134. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun'un uygulanmasından doğan uyuşmazlıklar, yetkili iş mahkemelerinde veya bu davalara bakmakla görevli mahkemelerde görülür."

12. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanun'un *"Tanımlar"* başlıklı 3. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"*Bu Kanunun uygulanmasında;*
...
6) Sigortalı: Kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları bakımından adına prim ödenmesi gereken veya kendi adına prim ödemesi gereken kişiyi,
...
ifade eder.
..."

13. 5510 sayılı Kanun'un *"Sigortalı sayılanlar"* başlıklı 4. maddesinin 2. fıkrasının f bendi şöyledir:

"Milli Eğitim Bakanlığı tarafından düzenlenen kurslarda usta öğretici olarak çalıştırılanlar, kamu idarelerinde ders ücreti karşılığı görev verilenler ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (C) bendi kapsamında çalıştırılanlar,
...
hakkında da uygulanır..."

14. 5510 sayılı Kanun'un 79. madde ile başlayan 4. kısmında, primlere ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

15. 5510 sayılı Kanun'un *"Prime esas kazançlar"* başlıklı 80. maddesinin h ve j bentleri şöyledir:

"h) Sigortalıların günlük kazançlarının hesabında esas tutulan gün sayıları, aynı zamanda, bunların prim ödeme gün sayılarını gösterir. Ancak, işveren ve sigortalı arasında kısmî süreli hizmet akdinin yazılı olarak yapılmış olması kaydıyla, ay içerisinde günün bazı saatlerinde çalışan ve çalıştığı saat karşılığında ücret alan sigortalının ay içindeki prim ödeme gün sayısı, ay içindeki toplam çalışma saati süresinin 4857 sayılı İş Kanununa göre belirlenen haftalık çalışma süresine göre hesaplanan günlük çalışma saatine bölünmesi suretiyle bulunur.
Bu şekildeki hesaplamada gün kesirleri bir gün kabul edilir.
j) (Ek: 31/7/2008-5797/1 md.) Milli Eğitim Bakanlığına bağlı her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumlarında ek ders ücreti karşılığında ilgili mevzuatı çerçevesinde uzman ve usta öğretici olarak çalıştırılanların prim ödeme gün sayısı 30 günü aşmamak kaydıyla, bir

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EsJATWq - HY0oOGo - 2xKS/OB - y7EKj4= ile erişebilirsin

takvim ayı içerisinde hak kazandıkları brüt ek ders ücreti toplam tutarının, prime esas günlük kazanç alt sınırına bölünmesi sonucu bulunur. Bu şekilde yapılacak hesaplamalarda tam sayıdan sonraki küsuratlar dikkate alınmaz."

16. 5510 sayılı Kanun'un "*Uyuşmazlıkların çözüm yeri*" başlıklı 101. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür."

17. 4857 sayılı İş Kanunu'nun *"Amaç ve kapsam"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı işverenler ile bir iş sözleşmesine dayanarak çalıştırılan işçilerin çalışma şartları ve çalışma ortamına ilişkin hak ve sorumluluklarını düzenlemektir.

Bu Kanun, 4 üncü Maddedeki istisnalar dışında kalan bütün işyerlerine, bu işyerlerinin işverenleri ile işveren vekillerine ve işçilerine faaliyet konularına bakılmaksızın uygulanır.

İşyerleri, işverenler, işveren vekilleri ve işçiler, 3 üncü maddedeki bildirim gününe bakılmaksızın bu Kanun hükümleri ile bağlı olurlar."

18. 4857 sayılı Kanun'un 8. maddeyle başlayan "*İş Sözleşmesi, Türleri ve Feshi*" başlıklı İkinci Bölümünde kıdem tazminatı, ücretli izin, bildirim süresinden kaynaklanan yükümlülük ve haklara ilişkin hususlara yer verilmiştir.

19. 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun "*İş mahkemelerinin kuruluşu*" başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"(1) İş mahkemeleri, Hâkimler ve Savcılar Kurulunun olumlu görüşü alınarak, tek hâkimli ve asliye mahkemesi derecesinde Adalet Bakanlığınca lüzum görülen yerlerde kurulur. Bu mahkemelerin yargı çevresi, 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adlî Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenir.

(2) İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde iş mahkemelerinin birden fazla dairesi oluşturulabilir. Bu daireler numaralandırılır. İhtisaslaşmanın sağlanması amacıyla, gelen işlerin yoğunluğu ve niteliği dikkate alınarak, daireler arasındaki iş dağılımı Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenebilir. Bu kararlar Resmî Gazete'de yayımlanır. Daireler, tevzi edilen davalara bakmak zorundadır.

(3) İş mahkemesi kurulmamış olan yerlerde bu mahkemenin görev alanına giren dava ve işlere, o yerdeki asliye hukuk mahkemesince, bu Kanundaki usul ve esaslara göre bakılır."

20. 7036 sayılı Kanun'un "*Dava şartı olarak arabuluculuk*" başlıklı 3. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"(1) Kanuna, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır."

21. 7036 sayılı Kanun'un *"Görev"* başlıklı 5. maddesi şöyledir:

"(1) İş mahkemeleri;

a) 5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemiadamları, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun İkinci Kısmının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi işçiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına,

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EsJATWq - HY0oOGo - 2xKS/OB - y7EKj4= ile erişebilirsin

b) İdari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi b) İdari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki uyuşmazlıklar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu veya Türkiye İş Kurumunun taraf olduğu iş ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyuşmazlıklara,

c) Diğer kanunlarda iş mahkemelerinin görevli olduğu belirtilen uyuşmazlıklara, ilişkin dava ve işlere bakar."

22. 7036 sayılı Kanun'un "*Geçiş Hükümleri*" başlıklı geçici 1. maddesi şöyledir:

"(1) Mülga 5521 sayılı Kanun gereğince kurulan iş mahkemeleri, bu Kanun uyarınca kurulmuş iş mahkemeleri olarak kabul edilir. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış olan davalar, açıldıkları mahkemelerde görülmeye devam olunur.

(2) Bu Kanunun dava şartı olarak arabuluculuğa ilişkin hükümleri, bu hükümlerin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ilk derece mahkemeleri ve bölge adliye mahkemeleri ile Yargıtayda görülmekte olan davalar hakkında uygulanmaz.

(3) Başka mahkemelerin görev alanına girerken bu Kanunla iş mahkemelerinin görev alanına dâhil edilen dava ve işler, iş mahkemelerine devredilmez; kesinleşinceye kadar ilgili mahkemeler tarafından görülmeye devam olunur.

(4) İlk derece mahkemeleri tarafından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce verilen kararlar, karar tarihindeki kanun yoluna ilişkin hükümlere tabidir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

23. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 22/09/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin anılan Kanun'un 10/2. maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısınca 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

24. Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

25. Dava, davalı kuruma bağlı eğitim kurumlarında ek ders karşılığı ücretli öğretmen olarak çalışan davacının mazeretsiz ve aralıksız üç gün işe gelmemesi sebebiyle iş akdinin feshedildiği gerekçesiyle fesih işleminin iptali ile işe iadesi ve parasal haklarının tahsili istemiyle açılmıştır.

26. Ücretli öğretmenler hizmet akdine dayalı olarak genelde ek ders ücreti karşılığında kısmi zamanlı (part-time) olarak çalışan öğretmenlerdir. (Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin 03/05/2013 tarih ve E.2013/7220, K.2013/9151 sayılı kararı)

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EsJATWq - HY0oOGo - 2xKS/OB - y7EKj4= ile erişebilirsin

27. Davacının idareyle arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, davacının Kaymakamlık tarafından görevlendirilmiş olmasının bu ilişkiye statü hukuku niteliği kazandırmayacağı, talep edilen işçilik alacaklarının İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

28. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının başvurusunun kabulü ile, Hatay 4. İdare Mahkemesinin 22/04/2025 tarih ve E.2025/108 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekmiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Hatay 4. İdare Mahkemesinin 22/04/2025 tarih ve E.2025/108 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

22/09/2025 tarihinde, Üyeler Ahmet ARSLAN ve Bilal ÇALIŞKAN'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU ile KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EsJATWq - HY0oOGo - 2xKS/OB - y7EKj4= ile erişebilirsin

KARŞI OY

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 89. maddesinde, "Her derecedeki eğitim ve öğretim kurumlan ile Üniversite ve Akademi (Askeri Akademiler dahil), okul, kurs veya yaygın eğitim yapan kurumlarda ve benzeri kuruluşlarda öğretmen veya öğretim üyesi bulunmaması halinde öğretmenlere, öğretim üyelerine veya diğer memurlara veyahut açıktan atanacaklara ücret ile ek ders görevi verilebilir. Ücretle okutulacak ders saatlerinin sayısı, ders görevi alacakların nitelikleri ve diğer hususlar Cumhurbaşkanı karan ile tespit olunur." hükmü yer almaktadır.

439 sayılı Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Yüksek ve Orta Dereceli Okullar Öğretmenleri ile İlkokul Öğretmenlerinin Haftalık Ders Saatleri ile Ek Ders Ücretleri Hakkında Kanun'un 8. maddesinde, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı her dereceli okullara meslekten öğretmen bulunmaması halinde:

a) Yüksek dereceli okullara üniversite ve yüksek okul mezunları ile dengi yabancı üniversite ve yüksek okul mezunları,

b) Orta dereceli okullara orta öğretim öğretmenliği şartlarını taşıyanlarla ilkokul öğretmenliği yapanlar ve ev işleri dersi için de mesleki ve teknik öğretim kurslarında öğretmenlik yapmakta olanlar, Geçici olarak ücretle öğretmen atanabilirler.

Bunlardan, resmi bir görevi bulunanlara haftada sekiz, resmi görevi bulunmıyanlardan yüksek öğretim kurumlarına atananlara oniki, orta dereceli kuramlara atananlara yirmi dört saate kadar ders verilebilir, kuralına yer verilmiştir.

439 sayılı Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Yüksek ve Orta Dereceli Okullar Öğretmenleri ile İlkokul Öğretmenlerinin Haftalık Ders Saatleri ile Ek Ders Ücretleri Hakkında Kanun ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 89 uncu maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak hazırlan Milli Eğitim Bakanlığı Yönetici Ve Öğretmenlerinin Ders Ve Ek Ders Saatlerine İlişkin **Kararın**1. maddesinde de, Bu Kararın amacının Millî Eğitim Bakanlığının yönetici, öğretmen, uzman ve usta öğreticileri ile diğer görevlilerinin aylık ve ek ders ücreti karşılığında okutacakları ve okutmuş sayılacakları haftalık ders saatlerinin sayısını, ders görevi alacakların niteliklerini ve diğer hususları düzenlemek olduğu belirtilmiş,"

Ders ücreti karşılığında görevlendirme başlıklı 9. maddesin de,

(1) Öğretmen sayısının yetersiz olması hâlinde;

a) Yüksek öğrenimli olmak koşuluyla;

1) (Değişik: 24/09/2012 tarihli ve 2012/3773 sayılı BKK) Bu Karar kapsamındaki yönetici ve öğretmenler dışındaki resmi görevliler ile sınıf öğretmenlerine (Ek ibare: 9/1/2023 tarihli ve 6654 sayılı CK) ve Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği kapsamında okul öncesi öğrencilerine destek eğitim odasında verilecek eğitimle sınırlı olmak üzere okul öncesi öğretmenlerine, okul öncesi eğitim, ilköğretim, orta öğretim ve yaygın eğitim kuramlarında haftada 8 saate,

2) (Değişik: 13/03/2017 tarihli ve 2017/10010 sayılı BKK) Resmî görevi bulunmayanlar ile emeklilere okul öncesi, ilköğretim, orta öğretim, özel eğitim ve yaygın eğitim kurumlan ile yabancı uyrukluların eğitim gördüğü geçici eğitim merkezlerinde haftada 30 saate, kadar ek ders görevi verilebilir.

b) İlgili mevzuatında belirtilen esaslara göre uzman ve usta öğretici olarak nitelendirilenlerden;

1) Resmî görevi bulunanlara haftada 10 saate,

2)Resmî görevi bulunmayanlara haftada 40 saate, kadar okul öncesi, meslekî ve teknik orta öğretim, özel eğitim ve yaygın eğitim kuramlarında ek ders görevi verilebilir.

(2)(Ek fıkra:26/7/2022 tarihli ve 5886 sayılı CK) Bu madde kapsamında ders görevi verilenlerden resmi görevi bulunmayanlara, fiilen okuttukları (Değişik ibare: 10/11/2023 tarihli ve 7769 sayılı CK) her 2 saat ders için 1 saat daha eğitim öğretime destek görevi karşılığında aynca ek ders ücreti ödenir, şeklinde düzenleme yapılmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EsJATWq - HY0oOGo - 2xKS/OB - y7EKj4= ile erişebilirsin

Davacının İlkokulda ek ders ücreti karşılığı özel eğitim öğretmeni (ücretli öğretmen) olarak görev yaptığı, aralıksız ve mazeretsiz 3 gün göreve gelmediği gerekçe gösterilerek eğitim ve öğretimin aksamaması için mevcut görevlendirmesinin iptal edildiği anlaşılmaktadır.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 2. maddesinde "işçi", bir iş sözleşihesine dayanarak çalışan gerçek kişi olarak tanımlanmaktadır. İşçi sıfatının kazanılması iş akdinin Varlığına dayandığından, her şeyden önce ortada tarafların serbest iradeleriyle kabul edilmiş bir sözleşme ilişkisinin bulunması zorunludur. İş Kanunu'na göre işçi sayılan kimselerle işveren veya işveren vekilleri arasında iş sözleşmesinden veya İş Kanunu'na dayanan her türlü hak iddialarından doğan hukuk uyuşmazlıklarının çözüm görevi 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu ile iş mahkemelerine verilmiştir.

Niteliği itibariyle bir özel hukuk sözleşmesi olan iş sözleşmesinde taraflar, yasaların öngördüğü sınırlar içinde sözleşmenin konusunu, amacını, biçimini, bağlantı kuracakları kişileri serbestçe seçebilirler. Buna karşılık istihdamın idari sözleşme, görevlendirme veya atama suretiyle yapılması durumunda, çalışma ilişkisinin çerçevesini oluşturan yasal mevzuat tarafların hareket serbestisini kısıtlamakta ve kişileri statü hukukuna tabi kılmaktadır.Bu nedenledir ki, özel hukuk sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar adli yargıda, idarece yapılan görevlendirmelerden ve atamalardan doğan uyuşmazlıklar ise idari yargıda çözümlenmektedir.Davacının ek ders ücret karşılığı kadrosuz ücretli öğretmen olarak Kaymakamlık onayı ile davalı idare bünyesindeki İlkokulda görevlendirildiği, ücretlerinin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 89. maddesine uygun olarak Bakanlar Kurulunca çıkarılan kararlar uyarınca Maliye Bakanlığınca belirlenen ücretler üzerinden ödendiği, taraflar arasında iş sözleşmesi bulunmadığı, aralarındaki ilişkinin statü hukukuna tabi olduğu anlaşılmıştır. (YHGK'nuıı 18/01/2018 tarih ve E:2015/9-736,K:2017/25 sayılı kararı)

Eğitim görevinin yürütülmesinde ders ücreti karşılığında öğretmen olarak görev alacakların taşıması gereken nitelikler, göreve alınma, çalışma koşulları ile yapılacak ödemelerin önceden düzenlenmiş olması, idareye göreve alma ve sonlandırma gibi konularda üstün yetkiler verilmesi karşısında ücretli öğretmen hakkında tesis edilen işlemlerin kamu hukuku kapsamında ve kamu gücüne dayalı bulunduğu ve uyuşmazlığın, İş Kanunu kapsamında yapılan iş akdinden doğmaması, ek ders ücreti karşılığı ücretli öğretmen olarak görev yapan davacının, aralıksız ve mazeretsiz 3 gün göreve gelmediğinden eğitim, öğretimin aksamaması için görevlendirmesinin iptal edilerek, bundan sonra görev verilmemesinin uygun olacağına yönelik işlemden kaynaklanması, dolayısıyla davaya konu işlemin idarenin kamu gücüne dayalı olarak tek yanlı irade beyanıyla tesis ettiği bir işlem olması nedeniyle, davanın görüm ve çözümünün idari yargı yerine ait olduğu sonucuna varılmıştır. (YHGK.30/11/2021 tarih ve E:2019/9-786, K:2021/1518; Yargıtay 9. HD.'nin 15/03/2022 tarih ve E:2022/2354, K.2022/3396 sayılı kararları da aynı yöndedir.) Davacının davalı kuruma bağlı eğitim kurumunda ücretli öğretmen olarak çalışırken iş akdinin feshi sonucu işten ayrılması nedeniyle, İş Kanunu'ndan kaynaklanan parasal haklarının ödenmesi istemiyle açılan davanın çözümünde idari yargı yerleri görevli bulunduğundan uyuşmazlığın çözümünde adli yargı yerleri görevli kabul eden aksi yöndeki çoğunluk kararına katılmıyoruz.

Üye Ahmet ARSLAN	Üye Bilal ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden EsJATWq - HY0oOGo - 2xKS/OB - y7EKj4= ile erişebilirsin